

Вітряна віспа (вітрянка) – це захворювання, яке проявляється папульозно-везикулярним висипом на шкірі та слизових оболонках, а також інтоксикацією організму. Воно легко передається від однієї людини до іншої (контагіозне). Частіше хворіють діти 3-6 років в дитячих колективах, проте хвороба може поширюватися на дорослих.

Причини виникнення:

Вітряна віспа викликається збудником сімейства герпесвірусних інфекцій – Varicella. Захворювання дуже заразне, передається від хворої людини повітряно-крапельним шляхом. Також можлива передача вірусу через плаценту від матері до дитини.

Вітрянка передається такими шляхами:

- під час чхання і кашляння;
- через системи вентиляції;
- потоком повітря;
- трансплацентарно.

Причому інфікована людина не знає про початок хвороби, тому що вірус може передаватись за 10 днів до закінчення інкубаційного періоду (до появи перших ознак), а також 10 днів після появи перших елементів висипу.

За статистичними даними до 15-16 років близько 80% людей встигають перехворіти та отримати імунітет. Частіше всього пік захворюваності припадає на осінньо-зимовий період.

Симптоми, ознаки, форми

Інкубаційний період вітряної віспи триває від 10 до 21 дня. В цей час людина відчуває себе, як завжди. Через два-три тижні з моменту інфікування розпочинається продромальний період: з'являється температура, інколи пацієнти скаржаться на епізоди нудоти та блювоти. На шкірних покривах можуть з'являтися плями.

Наступний етап хвороби характеризується появою висипу на шкірі та слизових оболонках. Вони з'являються на волосяній частині голови та тулубі. Елемент висипу отримав назву везикула (пухирець) – це утворення з безбарвним вмістом, яке через 2 доби лопається та покривається кіркою. Пухирці з'являються поступово, епізодично протягом 2-5 діб. Кожний епізод супроводжується підвищенням температури тіла.

Після завершення гострого етапу, розпочинається період згасання ознак хвороби. Він триває 7-14 діб. За цей час висип поступово зменшується і зникає. Інколи на місці везикул залишаються невеликі рубці.

Ознаки хвороби можуть відрізнятись у різних пацієнтів. Це залежить від форми протікання вітряної віспи:

Пустульозна (везикулярна). Утворюються пухирці, які згодом лопаються. Після одужання можуть залишатись рубці.

Геморагічна. Характеризується невеликими крововиливами під шкіру або слизові оболонки, через це у пухирцях утворюється геморагічний вміст.

Гангренозна. По периметру везикул утворюються осередки некрозу (відмирання), після відпадання кірок утворюються виразки.

Генералізована. Важка форма, що зустрічаються у новонароджених і характеризується появою висипу на внутрішніх органах.

Після перенесеного захворювання у дитини формується імунітет, який зберігається протягом життя. В окремих випадках, коли сили захисту знижені, можливий повторний розвиток вітрянки. Після одужання вірус перебуває в латентному стані в нервових закінченнях. Інколи провокує розвиток оперізуючого лишая.

Загальні клінічні симптоми:

- утворення везикул та папул на шкірі;

- свербіння в місцях висипу;
- поява нових утворень;
- пухирці не з'являються на долонях та підошвах.

Знаючи загальні прояви хвороби, можна вчасно звернутись до лікаря, а також ізолювати членів родини, які не перехворіли на вітрянку в дитинстві.

Вітряна віспа в дорослих:

Перші висипи можуть вражати будь-яку ділянку шкіри. На обличчі пухирці з'являються трохи пізніше. Загальний стан пацієнта задовільний, може підвищуватись температура. В дорослих людей хвороба інколи протікає у важкій формі, яка характеризується такими ознаками:

- блювотою; високою температурою; галюцинаціями; великою кількістю пухирців.

Окрім цього, пацієнти скаржаться на появу кашлю, утруднене дихання та нежить.

Вітряна віспа у дітей:

У дітей хвороба протікає значно легше ніж в дорослих, попри високу контагіозність. В рідких випадках протягом інкубаційного періоду підвищується температура, можуть з'являтися плями. Пухирці виникають не тільки на шкірі, а ще й на гортані, слизовій оболонці ротової порожнини та статевих органах.

Діагностика вітрянки:

Діагноз можна встановити після збору анамнезу. Лікар оцінює скарги та оглядає висип. В окремих випадках, наприклад, якщо форма захворювання нетипова, призначаються такі лабораторні методи дослідження:

- загальний аналіз крові;
- імунофлуоресцентний аналіз (ІФА);
- молекулярно-біологічний аналіз.

Лабораторні методи дослідження не тільки виявляють збудника, а також надають лікарю відомості про загальний стан організму та стадію хвороби.

Лікування вітряної віспи

Методи лікування та вибір препаратів залежить перш за все від важкості протікання хвороби. Якщо пацієнт відчуває себе задовільно, можливе амбулаторне лікування. У важких випадках хворого госпіталізують в стаціонар.

Основні положення лікування вітряної віспи:

- пацієнт має дотримуватись постільного режиму.
- в раціоні потрібно збільшити кількість теплого пиття.
- обов'язково необхідно слідкувати за шкірними покривами та слизовими оболонками. Якщо шкіра свербить, можна використовувати фармпрепарати для зовнішнього застосування, які знімають неприємні відчуття.
- високу температуру потрібно збивати жарознижувальними препаратами.
- антибіотики може призначати тільки лікар, якщо приєднується вторинна інфекція.

Дуже важливо вчасно звернутись за допомогою. Тільки спеціаліст може об'єктивно оцінити важкість вітряної віспи та призначити оптимальне лікування з умовою стану саме вашого здоров'я.

Можливі ускладнення:

У дітей ускладнення виникають дуже рідко, як правило, хвороба проходить безслідно. Проте інколи можливі такі реакції з боку різних органів та систем:

- розвиток лімфаденіту через потрапляння вірусу в лімфатичну систему.
- ураження шкіри у вигляді абсцесів.
- запалення кон'юнктиви.
- розвиток енцефаліту та судом.
- ураження серця, нирок.

Ускладнення виникають через особливості організму хворої людини, або при несвоєчасному зверненні до лікаря.

Профілактичні заходи:

Вакцинація – це основний метод профілактики вітряної віспи у дітей та дорослих. Ін'єкцію варто зробити:

- усім дітям, які знаходяться в осередку ураження хвороби;
- людям, які контактували з хворим;
- медичним працівникам;
- пацієнтам з хронічними захворюваннями та порушенням метаболізму.

Вчасно отримана вакцина може вберегти від важкого протікання хвороби.

Висновки:

Вітряна віспа – це висококонтагіозне захворювання, яке вражає дітей та дорослих. В дитячому віці вітрянка переноситься набагато легше, ніж у дорослих. Має п'ять стадій: інкубаційну, продромальну, гостру, згасаючу та власне одужання. При важкому протіканні може вражати внутрішні органи. Особливу небезпеку становить для дорослих з хронічними захворюваннями, а також жінок, які захворіли перед пологами. Вакцинація – основний метод профілактики, який підходить людям в будь-якому віці.